

**ЗЕЛЕНИЙ
ЦЕХ
НА
КОНВЕЙЕРІ**

**Завтра—республіканський молодіжний недільник по заготівлі кормів для громадського тваринництва, поліпшенню лук і пасовищ.
ВСІ НА НЕДІЛЬНИК!**

**В ЦЕНТРИ УВАГИ —
МАТЕРІАЛИ ПАРТІЙНИХ З'ЇЗДІВ**

Відбулося засідання бюро комісії по пропаганді знань серед молоді обласної організації тоwarzства «Знання». На засіданні було заслухано звіт про роботу комісії по пропаганді знань серед молоді Ульяновської районної організації, з яким виступила голова цієї комісії, секретар райкому комсомолу А. Буй.

ріалів і документів партійних з'їздів, надає практичну допомогу групам молодих лекторів, що створені при комуністичній організації товариства «Знання». Лише в останній час по матеріалах і документах партійних з'їздів прочитано 240 лекцій, у всіх первинних організаціях проведено теоретичні конференції, а також чимало тематичних вечорів.

Всі лекції тут обов'язково рецензуються. Зокрема, в останній час проведено 30 лекцій.

Багато уваги районна комісія по пропаганді знань серед молоді при-

діляє роботи з шкільною молоддю. Було розроблено положення про лекторську групу шкіл. І тепер з тринадцяти середніх шкіл району є учнівські лекторські групи.

Бюро обласної комісії по пропаганді знань серед молоді прийняло рішення узагальнити і поширити досвід роботи ульяновців.

На засіданні бюро було також розглянуто питання про лекційну пропаганду, яку проводили студентські будівельні загони. Відзначено, що 20 студентських загонів виконали не лише великий об'єм будівельних робіт, а й провели значну культурно-масову роботу.

В. ЦВЯХ.

День освіти — свята день

Почесна варта.

Фото В. КОВПАКА.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ
Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Рік видання XII

№ 106 (1430).

СУБОТА

4

ВЕРЕСНЯ

1971 р.

Ціна 2 коп.

Семінар у ЦК ВЛКСМ

В ЦК ВЛКСМ відбувся триденний семінар - нарада других секретарів ЦК ЛКСМ союзних республік, крайкомів, обкомів комсомолу. Учасники семінару обговорили доповідь ЦК ВЛКСМ про завдання комітетів ВЛКСМ по успішному проведенню звітів і виборів у комсомолі, обмінялись досвідом роботи.

(РАТАУ).

День освіти — свята день

До пам'ятника В. І. Леніну з квітами.

Фото В. КОВПАКА.

ПЕРЕД тим днем їм не спалося. Боячись, щоб не проспати, вони скопювались тривожно з ліжок, дивилися на годинники і не могли дочекатись, коли ж нарешті сонечко загляне у вікно. І забачивши ледь помітні його промінчики, мерщій вставали, поспішали до напружаних форм, до нових портфеліків. Аякже. Вчора ще, коли лягали спати, були дошкільнятами, а сьогодні вже першокласники. І як тільки цього не розуміли мами. Весь час осмикували: «Рано ще йти до школи. Ти ж поглянь на годинник». В цей день годинник їх тільки роздратовував. Здавалось, що чиясь незвидима рука тримає стрілку, і та ледь-ледь пересувається.

Тому вони не дивилися на нього. Брали портфелі, букети квітів (під час більшої за них самих) і поспішали до заповітної будови. І то нічого, що до початку уроку залишалось ще добрих півтори години. Вони поважно ходили біля школи, захоплено дивилися на вчителів, на старших учнів.

Подвір'я школи, ще тільки-но таке просторе, ставало асе тіснішим і тіснішим від чепурних голівок, білосніжних сорочок і фартушків, букетів квітів.

Ось, нарешті, і дев'ята година ранку. Духовий оркестр грає урочисту мелодію. Колони школярів шикуються на лінійку.

Тільки вони, першокласники, сгортають розгублені біля вчительки, ніяк не зрозуміють, чому це про них забули і не поставили поруч з усіма. І вчителька, як навмисне, нічого не говорить. І коли вже було все готовим, вона вишуквала їх по двоє і поставила на самому передньому плані. Їм тепер найкраще видно і директора, і вчителів, і гостей.

А гостей до глосоських школярів прийшло багато. Представники колгоспів імені Кутузова та імені Фрунзе, завідувача сектором Ради Всесоюзної піонерської організації Людмила Салгікова, секретар обкому комсомолу Антоніна Василенко.

Директор школи Микола Денисович Хорунжий першим вітає школярів з великим святом — початком нового навчального року. Після цього він зачитує відкритий лист партійної та комсомольської організації, правління колгоспу імені Кутузова, адресований дирекції школи, всім учням. В ньому слова щирої подяки школярам за ту допомогу, яку вони подали колгоспові під час літніх канікул у збиранні врожаю.

Гучні оплески лунають, коли директор зачитує прізвища 28 старшокласників, яких колгосп імені Кутузова нагородив туристською путівкою в місто Одесу.

Ще захопленіше сприймається виступ секретаря партійної організації колгоспу імені Фрунзе І. А. Мохонька. Він також дякує школярам за ту допомогу, яку вони завжди подають колгоспові. В цьому році особливо. За одні лише літ-

ні канікули учні Глососької середньої школи зробили понад 2 тисячі виходів. І це не рахуючи часу, затраченого на догляд 54 гектарів цукрового буряка, 102 гектарів соняшнику, 20 гектарів кукурудзи, які вирощує в цьому колгоспі шкільна виробнича бригада.

Великі надії покладають учні на врожай цих культур, які вони самі вирощують. Всі зароблені гроші підуть на обладнання рідної школи. А школа — справжня красуня. Колгосп у неї, як ка-

**ПЕРШИЙ
УРОК**

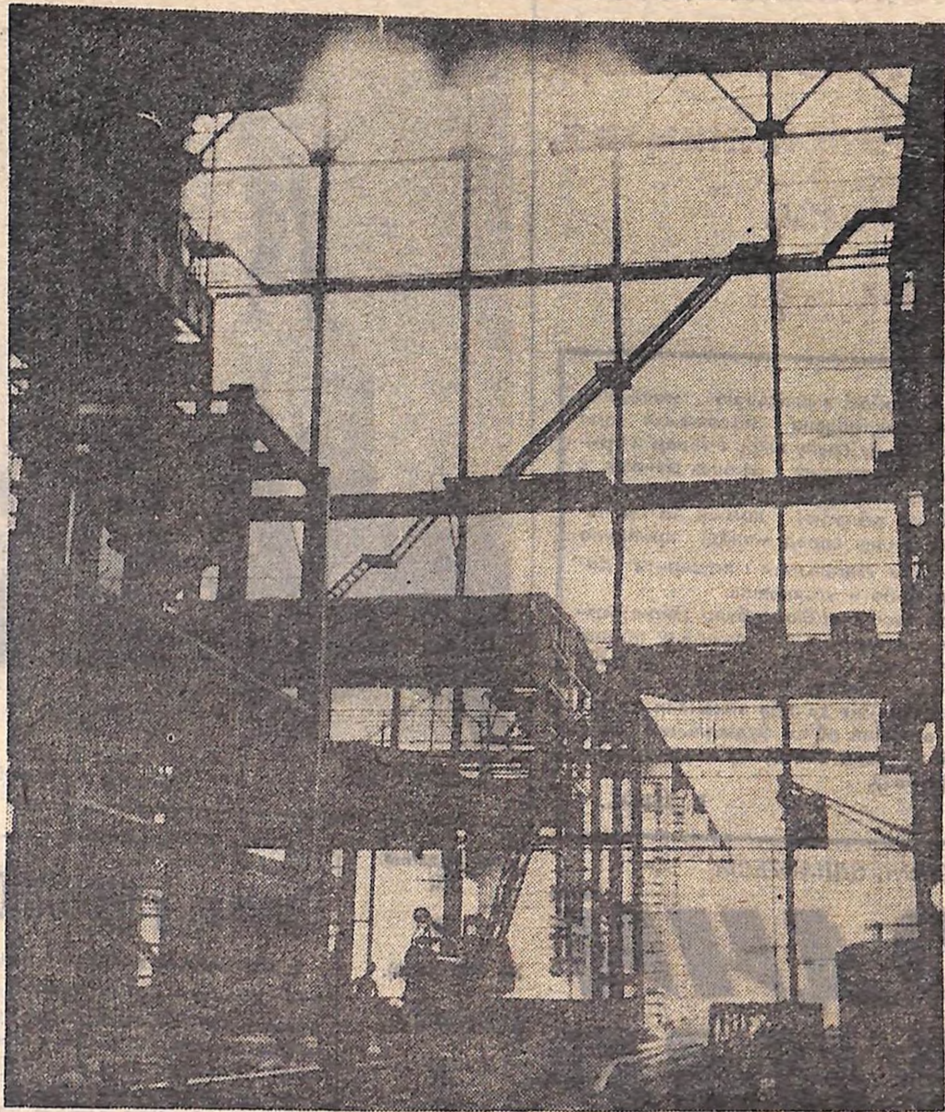
жуть, душу вклав. 670 тисяч карбованців на її будівництво виділено. А студентський будівельний загін Львівського медичного інституту «Рубін» постарався в найкоротші строки завершити будівництво.

Третій рік вже навчаються в новій школі молоді глососняни. Минулий навчальний рік закінчили із стопроцентною успішністю. Зараз проблема номер один — трійка. От педколектив і спрямовує свої зусилля на боротьбу із посередніми оцінками. Багато класів уже ось-ось будуть без «середняків». Взяти, наприклад, 10 «б». Тут багато відмінників, решта навчається на 4 і 5, відзначились високою активністю. Тому-то цей клас у минулому році у всеоюзному поході «Партії на вірність присягаємо» зайняв перше місце. Бюро обкому комсомолу представило цей клас до нагороди. І от в день першого вересня секретар обкому ЛКСМУ А. Василенко вручила секретарю комсомольської організації класу Людмилі Машковській вимпел ЦК ЛКСМУ.

— Отже, старт взято хорорий. Новим вам успіхів у навчанні та праці, — говорить А. Василенко.

Присутні завмирають у чеканні. І тут роздається дзвінок. Перший дзвінок нового навчального року. За традицією представники правофлангових класів — 7-Б і 10-Б несуть квіти до пам'ятника загиблим воїнам. А потім всі 700 учнів сіли за парти. Перший урок був Ленінським.

Г. ПРОКОПЕНКО,
спецкор «Молодого комуніста».
с. Глосос,
Новоукраїнський район.

На фото: йде будівництво плавильного цеху Побузького нікелевого комбінату.

Фото В. Ковчака.

МОЛОДІСТЬ ПОБУЖЖЯ

УДАРНА комсомольська будова — необмежений простір для молодечого завзяття. Саме тут потрібні не лише працюючі руки, а й воєнник комсомольської одержимості, ініціативи, творчості.

І тому значно зростає роль комітету комсомолу як зачинателя добрих справ.

Членів ВЛКСМ на будові Побузького нікелевого заводу 250 «Штатних» активістів, до яких входять члени комсомольського бюро, комсорги, члени «КП» тощо, нараховується 75. Але справа в тому, що неактивіста на будові знайти не так легко. Бо хлопці і дівчата з комсомольськими путівками прибули сюди аж ніяк не

умовою соціалістичного змагання комсомольсько-молодіжних бригад і змагання за звання кращого молодого виробничника, яким на будові приділено багато уваги. Результати підводяться щомісячно. 26 червня цього року проведено зліт передовиків виробництва, на якому переможців соціалістичного змагання нагороджено Почесними Грамотами РК ЛКСМУ, комітету комсомолу, первинної організації, преміями.

Комсомольсько-молодіжна бригада слюсарів ремонтно-механічного цеху (бригадир — член КПРС, делегат XXIV з'їзду КП України Володимир Пінківський) одержала перехідний Червоний прапор комітету комсомолу будови.

Недавно створений штаб комсомольської будови починає активізувати свою діяльність. В найближчих планах активістів — провести спільно з постами Комсомольського

ОКРИЛЕНІСТЬ

за спокоєм. І коли проходиш селищем, повсякчас відчуваєш — підкреслену чистотою і охайністю вулиць, світлим настроєм перехожих — небайдужість кожного молодого жителя (про їх молодість говорить середній вік — 27 років), до того, що саме робиться і як.

У комітеті комсомолу будови свої проблеми. Головна увага приділяється, звичайно, виробництву. До остаточного пуску заводу залишилося не так багато часу. Все підпорядковане тому, щоб якісно і в строк виконати державної ваги завдання.

Більшість юнаків і дівчат вчиться в школах робітничої молоді, де разом з середньою освітою набуває і спеціальність.

В основу проекту заводу вперше в СРСР і світовій практиці покладена нова прогресивна технологія. Виникло багато специфічних і унікальних професій. Питання власних кадрів завод вирішує, відкривши при ШРМ дворічну школу майстрів.

ПІДВИЩЕННЯ фахового рівня не вирішує питання всебічного розвитку молодого робітника. В цьому йому допомагає навчання в тринедцяти гуртках циклу «Бесіди про соціалістичну економіку». Партком намітив включити в план заняття дворічної економічної школи десять питань із рекомендованого обсягом комсомолу примірного плану заняття по підвищенню економічних знань. Це сприяє розширенню політичного і економічного кругозору молодих робітників, підводить ближче до інтересів будівництва, до розуміння важливості економії і збереження матеріалів.

До того ж це є чи не головною

прожектора» рейд по перевірці використання наявних виробничих ресурсів. Це зацікавленість не лише членів штабу, а кожного робітника, який намагається знайти можливості удосконалення трудового процесу безпосередньо на своєму робочому місці.

Комсомольці попереду і у військово-патріотичному вихованні молоді. Стали традиційними зустрічі з ветеранами війни і праці, рейди по місцях бойової і трудової слави своїх земляків. Так ближче і ясніше усвідомлюєш себе спадкоємцем покоління минулих, відповідальність перед поколінням майбутнім.

Бажаючи прийняти участь у походах багато ще й тому, що під час їх рідний край розкривається у всій степовій красі. На привалах відпочивається весело і приємно.

В ПРОЕКТІ на недалеке майбутнє у побужчан мрія, що зараз на ескізах справляє досить неогане враження, побудова власними силами молодіжного кафе «Червона калина». Що ж, здуми при наполегливості обов'язково здійснюються.

Не все в роботі комсомольської організації бездоганно. Є свої прорахунки і недоліки. Але головне, що викликані вони не байдужістю до дорученої справи, а більше молодістю і недосвідченістю.

А в зав'язаті комсомольцям Побузького нікелевого заводу не відмовиш. Хоча б тому, що кожен з них відчуває себе причетним до великої будови, про яку в Директивах XXIV з'їзду КПРС записано: «Закінчити будівництво Побузького нікелевого заводу».

С. ЛУЦЕНКО,
інструктор обкому ЛКСМУ.

ЙДУТЬ ЗВІТИ І ВИБОРИ

Нещодавно комуністи І. І. Красовський, Н. П. Васильєва та комсомольська організація Світловодського хлібозаводу рекомендували кандидатом в члени КПРС одну з кращих своїх вихованок. На підприємство Ганна Семеновна прийшла близько двох років тому. Зразу взялась за справу, за-

бори, навіть на суботник — без особливого бажання.

Сьогодні ж комсомольська організація — це дружний колектив, а бюро — діловий штаб комсомолу та молоді заводу. Кожен член ВЛКСМ має конкретні доручення. Не лишилась осторонь і неспіваюча молодь. На хлібзаводі комсомоль-

Так, колектив — велика сила. І йому потрібен саме такий організатор, яким є Ганна Семеновна.

Завідуючий організаційним відділом міського комітету ЛКСМУ О. Дзядок якийсь сказав про Ганну:

— Встигає скрізь, робить дуже багато. Є чому повчитись у неї іншим секретарям. Її ми завжди ставимо за приклад. Вона неодноразово нагороджувалась грамотами обкому та міському ЛКСМУ.

Отак говорив з дівчиною, і виникають мимоволі думки: мабуть, всі радощі, печалі, успіхи і невдачі цієї людини зв'язані з колективом.

В нинішньому році Г. Семеновна поступила до інституту у Харкові. Вона складала вступні іспити, а її друзі тут, на заводі хвилювались не менше за неї. І раділи, коли повідомила, що її зарахували студенткою.

А нещодавно Ганна зустрілась із своїми подругами по школі. Ліда Шпачук та Люда Гордієнко вітали свою колишню однокласницю із вступом в ряди ленинської Комуністичної партії. І слюзи радості заискрились на очах дівчини. Мабуть, цього дня Ганна Семеновна відчула найбільше особисте щастя.

Ю. ГАДЖІЄВ,
М. Світловодськ.

СЕКРЕТАР ГАННА

рекомендувала себе вимогливым, принциповим товаришем. Багато допомагала робітникам у виробничому процесі, не рахувалась зі своїм часом.

Згодом на звітно-виборчих зборах комсомольці хлібозаводу обирали Г. Семеновну своїм ватажком. І не помилились. Бо дівчина виправдала довіру своїх товаришів. Її притаманні молодечий запал, гарячість серця, без яких немислимий комсомольський активіст.

Новому секретарю комсомольської організації довелось починати все з початку, будувати роботу по-новому. Нелегко було. Ганна пригадає, як неохоче збирались комсомольці на

ці випускають стіннівку, діє штаб «Комсомольського прожектора». Від його «променів» дістається прогультникам, бракоробам, тим, хто частенько заглядає в чарчину. Як видно, набагато цікавішим, змістовнішим стало життя комсомольців і молоді хлібозаводу. І в цьому, певно, чимала заслуга секретаря комсомольської організації Ганни Семеновної.

А ось що говорить сама Ганна:

— Дуже багато мені допомагає комітет комсомолу, комсомольські активісти Валя Коваль, Катя Сергета, Таня Ігнатенко та інші. Ми колективно вирішуємо всі питання. І тому, мені здається, вдалось досягти певних успіхів.

Новини Будуть свої сувеніри

З першого вересня при обласній організації Українського товариства охорони пам'ятників історії та культури розпочав роботу творчий комбінат. Він буде випускати сувеніри з дерева, каменю та рогу, які розповідатимуть про трудові та ратні подвиги людей нашого краю.

Згодом буде організовано випуск значків і фотобуклетів про Героїв Соціалістичної Праці, вчених, письменників, діячів науки і культури.

Комбінат за кошти Українського товариства охорони пам'яток історії та культури буде виготовляти та встановлювати меморіальні дошки і знаки. Такі замовлення вже надійшли майже з усіх міст і районів нашої області.

Згодом планується на базі комбінату відкрити реставраційну майстерню пам'ятників.

О. ВОЯТОВИЦЬКИЙ.

День освіти — свята день

Скільки різних почуттів — хвилювання, радості, сором'язливості, цікавості зафіксував фотограф на обличчях одних шасливих малюків. В першоразові вони зробили перший крок у безмежну країну знань.

Фото М. ТЕРНАВСЬКОГО.

НОВОСІЛЬНИЙ ДЗВІНОК

Першого вересня дзвінок лунав над Красносілкою як ніколи урочисто і весело. 330 дітей і вчителів покликали він до нової двоповерхової школи, яку по-дерували їм будівельники Зна-м'янської ПМК-133. У новобудові тішать око 11 просторих класних кімнат, великий світлий спортзал, гарно обладнана лабораторія, зручні кабінети. Красиво і зручно сплановане подвір'я.

Діти, вчителі, батьки вдячні виконробу М. Ф. Блащуку, майстру В. І. Свердлову і всім будівельникам за чудовий подарунок.

О. РАКІН,
Олександрівський район.

Вінницька область. Трактористка радгоспу «Вішня» Іллянського району комсомолка Ніна Лавренюк завоювала третє місце на обласному огляді орачів. Це перший великий успіх молодого механізатора.
На фото: трактористка Ніна ЛАВРЕНЮК.
Фото Ю. КОПИТА.
(Фотохроніка РТАУ).

В одному з наймальовничіших місць Північного Кавказу — Домбайській долині йде будівництво туристського комплексу на 3 тисячі місць.
В 1972 році тут буде побудовано ще один готель на 500 місць і турбаза «Кордон» на 200 місць.
На знімку: йде будівництво готелю на 400 місць.
Фото Л. ЗАХАРОВА,
АПН.

ХОЛОД ЧЕРЕЗ... ХОЛОД

РЕПЛІКА

Випустивши у світ чергову серію холодильників, працівники заводу ніжно назвали її «Кристал», сподіваючись що прилади цієї марки з чистим сумлінням служитимуть людям, виробляючи холод, який конче потрібен для зберігання продуктів у комунальній квартирі. І вони зовсім не здогадувались, що існує ще одне джерело низької температури: від деяких працівників іноді віє таким холодом, що можна заморозити не те що свіжого хека, а навіть такі прекрасні речі як сервіс чи турбота про побутові потреби.

Ось приклад.

Громадянка Г. Н. Кашинкова з с. Злинки Маловисківського району ще в травні придбала в госпмазі Злинського ССТ холодильник «Кристал-2». В крамниці перевірили його не дозволили, а вдома виявилось, що прилад не працює. Річ можлива, на те у паспорті при купівлі й робиться спеціальна відмітка. Ганна Никифоровна звернулася за допомогою у це ж таки ССТ (голова Д. Г. Машин). Але їй недвозначно відповіли, що тут допомоги шукати нічого. Засмучена жінка повідомила про своє становище працівників гарантійної майстерні, що в м. Кіровограді по вул. Єгорова, 40. Їй (замість, без тяганини) пообіцяли надіслати майстра по ремонту холодильників. Час іде, майстра нема, «Кристал-2» не працює.

Все поки що на точці замержання. Сподіваємось, що критика вплине на працівників майстерні і Злинського ССТ (це вже для гарантії майбутніх покупок) і розтопить холод їх відношення до запитів населення.

Ол. РИТИНА.

ШАЛЕНІЯ СВІТ

«ГАНЕБНО ДЛЯ ШВЕЦІЇ»

«Керівник музею виступає з протестом» — під таким заголовком, набраним крупним шрифтом на першій полосі, норвезька газета «Афтенпостен» повідомила нещодавно про рішення директора Етнографічного музею в Стокгольмі, доктора філософії Бенгта Даніельссона відмовитися від своєї посади і назавжди покинути Швецію.

Ім'я Бенгта Даніельссона добре знайоме радянським читачам по книзі відомого норвезького дослідника Тура Хейєрдала «Подорож на «Кон-Тікі». Багато хто читав це захоплююче оповідання про плавання через Тихий океан і добре пам'ятає шаєда з «розмішаною рудою бородюю». Співробітник Упсальського університету, він з'явився до Хейєрдала, що займався в Лімі підготовкою до експедиції, прямо з джунглі, піднявшись на човнику вперх по Амазонці в Перу, і, захоплений теорією міграції древніх жителів Землі, став єдиним іноземцем серед норвезького екіпажу більшого плоту. Це він не взяв з собою в плавання нічого, крім книги, і, як писав Хейєрдал, «умудрився втиснути в свій ящик на плоту 73 праці по соціології і етнографії».

Після успішного плавання «Кон-Тікі» Бенгт Даніельссон тривалий час

жив у Полінезії, визначаючи історію і етнографію народів цього краю. І написав ряд цікавих книг про острови південної частини Тихого океану. Він вів велику наукову роботу, здобув вчену ступінь доктора філософії. Протягом останніх чотирьох років Даніельссон був директором Етнографічного музею в Стокгольмі. Цей музей є крупним науковим і культурним закладом Швеції, однією з головних визначних пам'яток столиці і місцем паломництва численних іноземних туристів. Незважаючи на свою популярність, музей протягом багатьох років має гостру потребу в новому приміщенні.

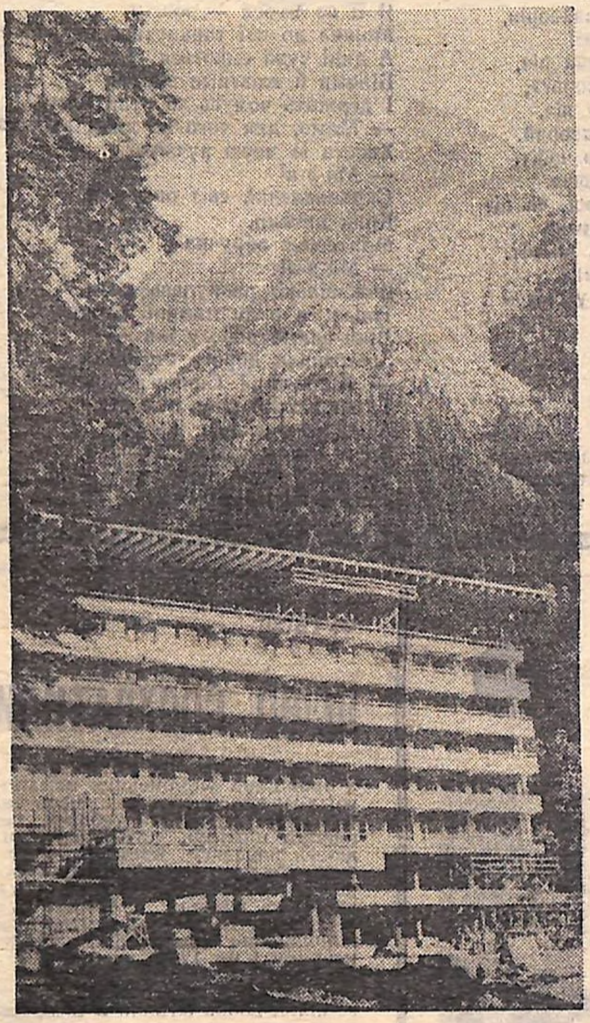
Чотири роки добувався Даніельссон надання музею нового приміщення. Він неодноразово ставив це питання перед властями, нагадував про те, що існуюче приміщення не задовольняє елементарних вимог і не дає можливості для розміщення колекцій. Кілька разів його запевняли, що буде надане для музею нове приміщення, проте ці обіцянки не були виконані. Терпіння вченого було вичерпане. «Мені набридло, і я втомився просити власті про допомогу в одержанні нової будівлі для музею», — сказав він норвезьким газетам.

Глибоко обурений бай-

дужістю шведських властей до долі багатих етнографічних колекцій, Даніельссон на знак протесту відмовився від посади директора музею. В листі, направленому в міністерство освіти Швеції, він, зокрема, писав: «Крупні колекції, що мають велику наукову цінність, подібними яким можуть похвалитися не багато музеїв світу, протягом сорока років «тимчасово» зберігаються в приміщеннях колишніх військових казарм. Для огляду доступно менше одного процента експонатів музею, а решта — запаковані... Обурливо і ганебно для такої високорозвинutoї з точки зору матеріального рівня життя країни, як Швеція, що проявляє живий інтерес до народів і культур країн, що розвиваються, що протягом досить тривалого часу не хотіли літи чужустріч потребам музею і його відвідувачів і надати нормальне приміщення».

Зрозумівши, що одержати допомогу від держави вченому в Швеції не так просто, Даніельссон назавжди покинув свою батьківщину, хвалюючи «державу загального добробуту». Він поїхав на Таїті, де має намір зайнятися подальшим вивченням островів Полінезії.

Е. ЗОТІН,
(ТАРС).

НАШОГО сучасника уявити без голу-бого екрана телевізора, певно, неможливо. З'явившись на світ кілька десятиліть тому, телебачення стало невід'ємним у нашому побуті, відпочинку. Телевізійна камера допомагає скрізь — у навчанні, науці, космосі...

У романі Мітчела Уільсона «Брат мій, ворог мій» розповідається про двох братів Кена і Деві Мілорі. Читач, певно, пам'ятає, що саме ці американці, як вважається, винайшли спосіб передачі і прийому рухомих зображень на відстані.

Та ось 1964 року газета «Правда Востока» надрукувала замітку: «Хай знають мільйони телеглядачів, що батьківщина телебачення — СРСР. І місце його народження — Ташкент».

Вчені встановили, що перші в світі випробування експериментальної моделі електронно-телевізійної системи було здійснено в Радянському Союзі 1928 року.

Автором цього визначного винаходу є наш земляк, син видатного українського поета-революціонера Павла Грабовського — Борис Павлович Грабовський.

Працюючи лаборантом фізико-математичного факультету Середньо-Азіатського державного університету в місті Ташкенті, Борис Павлович захоплюється ідеями Б. Л. Розінга, який створив систему електронної передачі зображення на відстані. В 1911 році, за допомогою своїх приладів, вченому вдалося одержати нерухоме зображення предмета на екрані.

Грабовський створює перший в світі апарат під своєрідною назвою «телефот», який відіграв історичну роль у розвитку телевізійної техніки і став прообразом сучасного телевізора.

В 1925 році Борис Павлович Грабовський залучив до цієї роботи ще трьох ентузіастів: фізика М. І. Піскунова, ін-

женера-електрика В. І. Попова та електрика-лаборанта І. Ф. Белянського. Внаслідок трудових зусиль і пошуків цілого колективу їх праця завершилась успіхом.

8 листопада 1925 року вчених прийняв Б. Л. Розінг. Ознайомившись з винаходом Б. П. Грабовського і його співаторів, він дав високу оцінку визначної винахідницької роботи.

Наступного дня Борис Павлович Гра-

бовського, радський винахідник С. І. Катаєв в 1931 році успішно провів випробування свого «іконоскопа», яким було покладено початок радянського телебачення.

БОРИС Павлович Грабовський є гідним продовжувачем добрих справ свого великого батька. Свій талант, своє життя, він, як і поет-революціонер, присвятив своєму народові. Його винаходи внесли багато нового у вітчизняну нау-

ПАТЕНТ № 5592

бовський разом з товаришами одержали патент за № 5592.

З ХВИЛЮВАННЯМ зустріли винахідники день 26 липня 1928 року. Техніка була готова до випробування. У Ташкенті, на розі вулиць Карла Маркса і Леніна, вони встановили свій передавач, а за 30—40 метрів стояла приймальна камера. На екрані було прийнято зображення трамваю, що рухався. Ніхто з тих, хто проходив у цей день вулицями Ташкента і гадки не мав, що саме в ці хвилини народився перший у світі телевізор.

Згодом, винахідники технічно удосконалили свій прилад. В основу вони поклали принцип застосування електронно-променевих трубок у передавальному і приймальному пристрої і 30 вересня 1930 року одержали другий (додатковий) патент за № 16733. На основі наукових відкриттів Б. Л. Розінга, Б. П. Гра-

бу, мають світове значення. Помер він у 1966 році і похований в столиці братньої Киргизії — місті Фрунзе.

Нещодавно мені надіслали копії постанови Академії Наук СРСР «Про працю Б. П. Грабовського та І. Ф. Белянського в галузі електронного телебачення». В ньому дається глибока оцінка винаходам, зокрема, відзначається, що вони мали благотворний вплив на розвиток електронного телебачення і сприяли зміцненню пріоритету Радянського Союзу в цій галузі.

Позитивні відгуки дають і члени Міжнародної Спілки преси по радіотехніці і електроніці при ООН — ЮНЕСКО. Директор департаменту наукової інформації П'єр Наву, зокрема, відмітив цінність і важливість праці Грабовського і Белянського і їх роль в розвитку електронного телебачення в його початковій стадії розвитку.

Але телебачення не єдиний винахід вченого. На своєму рахунку Борис Грабовський має ще 12 авторських свідоцтв і патентів, занесених до державного реєстру винаходів СРСР. Указом Президії Верховної Ради Узбецької РСР від 21 жовтня 1965 року Борису Павловичу Грабовському було присвоєно почесне звання — «Заслужений винахідник Узбецької РСР». У 1953 році за винахід «Орнітогелікоптера» (малогобаритний вертоліт з махальними крилами для польоту людини) Бориса Павловича Грабовського нагороджено значком «Активіст ДТСААФ».

Близько п'ятнадцяти років Борис Павлович працював над удосконаленням свого винаходу «Апарат для орієнтування сліпих у просторі». Надіваючи подвійні окуляри сліпа людина бачить шкільною своєю чола кількість засвічених літарів, силуети дерев, споруд та інших предметів. Крім винаходів вчений написав велику теоретичну роботу «Космічний біофактор» — фантастичну кіноповість про політ людини в міжпланетний простір.

Але всі ці факти лише дешифрація з багатогранного і цікавого життя Бориса Грабовського.

Мені часто доводиться зустрічатися з учителями. Вони звертаються з проханням розповісти про нащадків поета, особливий інтерес викликає життя і діяльність сина поета — Бориса. Мені здається, що ця невелика розповідь має зацікавити всіх допитливих, стати початком до більш широкого ознайомлення з оригінальною і самобутньою постаттю, якою був син великого поета — Борис Грабовський.

А. ЩЕРБА,
член КПРС з 1919 року, колишній директор Тобольського державного музею.
м. Кіровоград.

Тамара ЖУРБА

ПЕРЕВЕСЛО

Я пливу у зеленім човні. Біле небо і білі весла. Білі промені — перевесла, Обв'язу ними туго дні. Бо зриваються в хвилі сині, Бо вмирають криком чайним, Бо згорають на самому дні Молодого жаркого літа. Щоб насіяти встигнуть жита, Обв'язу я промінням дні.

ЛІКАР

Краплі холодні дзюбають скло, Мов павці чийсь барабанять, А в хаті тепло. Голубе тепло Навколо телекрана. І у печі бульбюють, сичуть, Тахше, діти, одну хвилину... Може, не дощ у шибки стукотить, Може людина... Вітер дверима враз закрипів, Розкидав кімнату тишу. «Лікарю, дядько Карпо захворів, Швидше, лікарю, швидше! І за плечима — розпалена піч, Очі дитячі: «Мамо, ти скоро?», Жінка пірнула у дощ, у піч, В морок осінній — там хзорий. Липне багною важка дощів. «Швидше, лікарю, швидше». Краплі холодні — чи дощ, чи піч Біжать і біжать по обличчю. Краплі холодні. Чи дощ, чи піч. Наскрізь промокла хустина. Крадеться лихо вузками у світ — Людина кличе людину.

ЧУЛИ, ДІДА МАКСИМА?..

Діда Максима на цвинтар несуть, Чули, може, про діда Максима? Сиві вітри уже прядиво тчуть

З його негустої цуприни. «Навіть не віриться, що помер...» Вчора ж бачив, возив солому. Гітку Ганну підвозив з ферми, — Скинув шапку дядько Павло. Діда Максима на цвинтар несуть Чули, може, діда Максима... А голівки хлоп'ят, мов соняхи, Зазирають за дідів тин. Зазирають у ранок сонячний, Що лишив для них дід Максим.

ЧУЖИЦІ

— Косю, Косю!.. Мамо, дивись, конячка... Я її не боюся — зовсім. Можна до неї торкнутись пальчиком? А дяді чужі сміються Білими й жовтими зубами І держать чомусь за руки маму. — Мамо, для чого це дядя зв'язав Хвоста із моєю ручкою?.. — Ма-а-а! Скривавлений світ оперезав Крик дитини, Мов серце обручка... — Ма-а-а! Божевільно рвонулась мати, Тільки ж руки мамині зломлено, Лиш очима дорого їла — Застогнала дорога стомлена — Коно-ю-ю! Сплився коню! Та гривастий мчав очманіло А сонце у вечір стікало, Великими краплями крові. І червоні ружі прив'яли У коня на підкові.

...Тітчині коси — білі-білі — Розметались на цілій шлях. І повисло маленьке тіло На тітчиних дужих руках. Підхопила з землі із зігрітою, І хитнувшись хвилюю груди Простягнула його світові — Людні! Дивіться, люди!..

ДОКИ БІЛІ ВІТРИ...

Будять яблука срібну тишу, Лунок гуляють в груді осені, А стигла тиша літо колише, Жовті стрічки влітає в коси. Літо ще не зхололо, не зчало, Ще довірливо тебі зорі, А вже піби й дощами пахне — Сивий дід задивився вгору. Певно скоро... Розіб'ють тишу Жовтими листям спадуть на скроні, А стигла тиша літа колише, Доки білі вітри на припони.

ПОДАРУЙ

Подаруй мені вечір З волошковою тишею, Як сорочку на плечах Тепла ніч йому внише. Як у місячній іней Нахилється казка Над злетілим тінням, Подаруй мені ласку, Хочу знову почути Скрипки ніжний звук Хочу серцем пірнути У тепло твоїх рук.

ЗЕЛЕНА ПЛАНЕТА

«Пентагон перетворив Південний В'єтнам, Лаос і Камбоджу у своєрідний воєнний полігон для випробування нових зразків зброї та бойової техніки». (Із газет).

На долонях зелено-росинних Родить квіти планета знов, А між них, під теплими грозами, Люди родять добро і зло. На долонях блакитно-зоряних Ходить сонце, весна, любов, А між пальців, ранами зораних, Знов гаряча скрапує кров. Білліо — в рани. О, як їй боліло! Як холоде їй серце в грудях, Коли падають, падають люди І спливають кров'ю їх очі. Тихо плаче холодними росами І риде ридма громами, Як дитятко на мертвих косах Безпорадно шукає маму. Як холодні впадуть рученята Обвиваючи ноги босі... Вона дужить, як тужить мати, Їй зелені сивіють коси.

Дев'ятикласник Кіровоградської СШ № 34 Юрій ЯЗНКОВ вже кілька років захоплюється кульовою стрільбою. Щодо цього на першій країні серед юнаків (вихованці ДЮСШ і ДТСААФ) у виправі ГП-4 (пневматична гвинтівка, 40 пострілів стільки, дистанція 10 метрів) був срібним призером. З 400 можливих він набрав 372 очка, що на два очка вище майстерського нормативу. Фото Г. ТОЛОКА.

ФУТБОЛ

ПІЗНО СПОХВАТИЛИСЯ

Сімферопольська «Таврія» — одна з провідних українських команд другої ліги класу «А». Вона весь час перебуває в турнірній таблиці зони в першій п'ятірці. Сімферопольці віддають перевагу наступальному футболу. Це й зробило їм репутацію найрезультативніших. Перед останнім туром на рахунку «Таврії» було 54 забитих м'ячів — на 8 більше, ніж у її найближчих суперників по цьому показнику і на 17 більше, ніж у кіровоградської «Зірки». У першому колі чемпіонату наші земляки добре зіграли в Сімферополі, вони вели в рахунку, а господарям поля тільки перед ішим матчу двоюродні везучі вдалося відкрити гол. Протилежне сталося позавчора, коли кіровоградці приймали «Таврію». Місцеві футболісти із самого початку зустрічі повели себе так, наче перед ними аутсайдер. Вони віддали в розпорядження гостей центр поля, дозволили їм вільно діяти на флангах, наблизитися до штрафного майданчика. Можливо, якби на воротях стояв більш досвідчений Олександр Іонов, усе обійшлося б інакше. А його молодий колега Валерій Юр'єв не зміг вистояти недоторканість воріт. Полягом перших дев'ятнадцяти хвилин він пропустив три м'ячі. Довго не могли кіровоградці опам'ятатися після цього. Тільки в другому таймі вони спохватилися, заграли більш темпераментно, агресивно, але було вже пізно. Сімферопольські футболісти стійко оборонялися майже усією командою. Наші гравці тільки після перерви по-справжньому почали турбувати воротаря гостей, але той виявився на висоті. На 70-й хвилині Віктор Ступак зі штрафного удару відкритав один гол. Таким чином «Зірка» вперше в цьому сезоні зазнала такої відчутної поразки (1:3) на своєму полі. Тепер її чекають три важких матчі лідрів на виїзді. 6 вересня вона гратиме в Ужгороді, 10 — в Івано-Франківську і 14 вересня — у Львові.

ХТО БУДЕ ПЕРЕМОЖЦЕМ?

З метою посилення пропаганди ленінських ідей охорони й збереження історико-культурної спадщини нашого народу, популяризації пам'яток історії та культури і поширення наукових знань про них, використання пам'яток минулого, революційної, бойової, трудової слави, віквочної дружби українського народу з великим російським та іншими народами і патріотичному вихованні радянських людей, у підвищенні їх освіти і культури президії правління Українського Товариства охорони пам'яток історії і культури і Спілки журналістів України оголосили Республіканський огляд матеріалів, газет, журналів, телебачення і радіо, які висвітлюють питання охорони, пропаганди і популяризації пам'яток історії та культури Української РСР і присвячений 50-річчю заснування Союзу Радянських Соціалістичних Республік. В огляді беруть участь

редакції багатотиражних, районних, міських, обласних, республіканських газет і журналів, комітети по телебаченню і радіомозленню. Основна вимога до матеріалів — правдиво і яскраво висвітлювати велику роботу партії і уряду по збереженню і використанню історико-культурних скарбів, пропагувати кращий досвід роботи організацій Товариства по виявленню, охороні і збереженню пам'яток, популяризувати найважливіші пам'ятки, що відображають славу героїчну історію, революційні традиції, культуру, науку, мистецтво і побут українського народу, його віквочну дружбу з великим російським та іншими народами, піднімати проблемні питання по охороні і збереженню пам'яток історії та культури. Проводитиметься огляд щорічно до 1 січня 1974 року. Підсумки огляду і нагородження переможців будуть про-

водитись кожного року в лютому. Матеріали на огляд, що опубліковані протягом минулого року, разом з постановами відповідних організацій Товариства та обласного відділення Спілки журналістів України, надсилаються Республіканському правлінню Товариства до 15 січня наступного року. На переможців огляду чекають грамоти Республіканського правління Товариства та грошові заохочення: перші (п'ять) — в сумі 300 карбованців кожне, другі (десять) — в сумі 200 карбованців кожне, треті (двадцять) — в сумі 120 карбованців кожне. Запрошуємо працівників редакцій, краєзнавців, членів Товариства взяти активну участь в оголошеному огляді. А. МЕРЖІЄВСЬКА, зав. бюро пропаганди обласної організації Товариства охорони пам'яток історії та культури.

Комсомольські працівники, активісти, друзі відроджують з одруженням Ніну МОРОЗ, друга секретаря Петрівського райкому комсомолу, і Григорія ГУРЕНКА, шофера районного об'єднання «Сільгосптехніка». Надію ПАЛИБУ, вчительку Павлиської середньої школи імені Сухомлинського, і Анатолія САПІГУ, першого секретаря Онуфривського райкому комсомолу. Щастя вам, днів сонячних!

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД ПОНЕДІЛОМ, 6 ВЕРЕСНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — Художній фільм «Чоловіки у відрядженні». (К). 16.10 — Для дітей. Е. Єлісеєв. «Солодкий пиріг». Вистава Ворошиловградського лялькового театру. (Ворошиловград). 17.10 — Телеві-

сті. (К). 17.30 — «Тваринництво — промислово-основне». Про досвід тваринництва Вінницької області. (М). 18.00 — Республіканська фізико-математична школа. (К). 18.30 — «Союз праці і мистецтва». (Донецьк). 19.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Динамо» (К) — «Динамо» (Мінськ).

В перерві — «Газети і журнали — в кожну сім'ю». (Кіровоград). 20.45 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Карпати» (Львів) — «Спартак» (Москва). 21.15 — Програма «Час». (М). 21.45 Міжнародна зустріч з волейболу збірних команд СРСР і Японії. (Ленінград).

По закінченні — телевісті. (К). ВІВТОРОК, 7 ВЕРЕСНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 11.10 — Кольорове телебачення. Художній фільм «Корольська регата». (М). 12.35 — «Сторінки життя». Художник В. Серов. (М). 13.15 — Телевісті. (К). 13.25 — Художній фільм «Донтор

Штокман». І соля. (Кіровоград). 17.05 — На головному напрямі п'ятиріччя. (Донецьк). 17.20 — Хроніка тижня. (Кіровоград). 17.30 — Телефільм. (Кіровоград). 18.00 — Програма передач. (К). 18.05 — Кольорове телебачення. Мультифільми. (М). 19.30 — Для дітей «Сонечко». (К). 19.00 — Програма «Час». (М). 19.30 — Кольорове телебачення. Міжнародний турнір з хокею на приз газети «Радянський спорт». Фінал. (М). 22.00 — Українське кольорове телебачення. Вечір науково-оціно. (К). 22.30 — Телевісті. (К). 23.00 — Кольорове телебачення. За вашим проханням. Концерт соліста Великого

театру Союзу РСР. (М). 23.35 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 18.10 — Забутий жанр. Літературна передача. (К). 18.30 — «Книгарня». (К). 19.00 — Фільм «Українське багрове». (К). 19.30 — Концерт. В перерві — «На добраніч, діти!». (К). 21.45 — Художній фільм «Він був не один». (М).

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Пуначарського, 36. Телефон: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР», орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ, м. Кіровоград.

Друкарня Ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Гліпки, 2.